

KÖZVETÍTŐ (MEDIÁTOR) KÉPZÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

A Szent István Egyetem Gazdasági, Agrár- és Egészségtudományi Kara
(5600 Békéscsaba Bajza u. 33.)

KÖZVETÍTÉS (MEDIÁCIÓ)

szakirányú továbbképzési szakra felvételt hirdet a 2012/2013. tanévre.

A közvetítés (mediáció) olyan konfliktuskezelő módszer, ahol a felek egy szakképzett harmadik személy, a mediátor közreműködésével kísérlik meg konfliktusukat rendezni.

A mediációs eljárás során a közvetítő (mediátor) sajátos kommunikációs módszerek és eljárási elvek alkalmazásával segíti a vitában álló feleket abban, hogy konfliktusokra együtt találjanak kölcsönösen elfogadható megoldást, és ezt megállapodásban rögzítsék, elkerülve így a peres eljárást.

A mediátor katalizátor funkciót tölt be az eljárás során. Az eljárási szabályok betartatásával, egy-egy kérdéssel vagy egy új szempont említésével újabb megoldási módokra teheti nyitottá a feleket.

A közvetítői tevékenység jogszabályi háttérének kidolgozottsága, további jogszabályok előkészítési folyamata azt valószínűsítik, hogy a jövőben széles körben lesz szükség mediátori közreműködésre az alábbi területeken:

- családi mediáció (válási, gyermek-elhelyezési, kapcsolattartási),
- gazdasági mediáció (üzleti, fogyasztóvédelmi),
- munkaügyi mediáció,
- büntetőjogi mediáció (kárjótétel),
- egészségügyi mediáció.

Magyarországon az elmúlt években a mediátorok képzése többnyire szakmai egyesületek keretében történt, tanfolyami formában, 2007. óta pedig szakirányú továbbképzési szakként a felsőoktatási palettán is megjelent.

Karunkon az első végzett évfolyam hallgatói 2009 januárjában szereztek diplomát. A képzés 4 féléves, 545 kontaktórából áll, és átfogó, komplex ismereteket ad a mediátori tevékenységhez szükséges területeken, továbbá nagy hangsúlyt fektet a mediátori készségek fejlesztésére és a mediátorok személyiségének érlelésére.

A felvétel feltételei:

- bármely képzési területhez tartozó alapképzésben (BA, BSc) szerzett fokozattal és szakképzettséggel,
- három éves munkatapasztalat meglétével.

A képzési idő: 4 félév

A felvehetőek száma: 20 fő

Jelentkezési határidő: 2012. június 30.

Költségtérítés összege: 130.000.- Ft/félév

Szálláslehetőség: www.almamaterhostel.hu

Érdeklődni lehet: Bakosné Moráth Csilla intézeti adminisztrátornál.

Tel: 06-66-524-700/1049 mellék (munkaidőben)

E-mail: morath.csilla@gk.szie.hu

A képzés tanárai nagy tapasztalatú oktatók és a közvetítésben széleskörű mediációs praxist szerzett szakemberek. Az ő irányításukkal, segítségükkel ismerhetik meg a hallgatók a mediátori tevékenység alapjait, és sajátíthatják el a közvetítéshez nélkülözhetetlen készségeket és jártasságokat.

A képzés vezető oktatói:

- **Bodáné Cser Erzsébet** jogi szakokleveles közgazdász, okleveles mediátor
- **Csereiné Árgyelán Anna** szociálpolitikus, egészségfejlesztő mentálhigiénés szakember, családterapeuta, okleveles mediátor
- **Ferencz Rezsőné** mestertanár, klinikai szakpszichológus, munka- és szervezetpszichológus, vezetési tanácsadó, pszichodráma vezető
- **Fodor Irén dr.** gyermekpszichiáter, családterapeuta, mediátor
- **Nagy Zsuzsanna dr.** főiskolai docens, a neveléstudományok doktora, kiképző pszichodráma vezető, Gordon-tréner
- **Néveriné Czákó Magdolna** klinikai szakpszichológus
- **Scheirich Gyula dr.** címzetes főiskolai docens, ügyvéd, gyermekjogi képviselő
- **Szikora István** hivatásos pártfogó, mediátor

**A KÖZVETÍTÉS (MEDIÁCIÓ)
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI
KÖVETELMÉNYEI**

1. **A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:**
Közvetítés (mediáció) szakirányú továbbképzési szak
2. **A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:**
  - Közvetítő (mediátor)
3. **A szakirányú továbbképzés képzési területe:** Bölcsészettudomány
4. **A felvétel feltételei:**
  - Bármely képzési területhez tartozó alapképzésben (BA/BSc) szerzett fokozat és szakképzettség,
  - 3 éves munkatapasztalat megléte.
5. **A képzési idő:**
Négy félév
6. **A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:**
120 kredit
7. **A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettségek alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**
  - **A képzés során megszerezhető tudáselemek, ismeretek:**
    - A tantervi struktúrán belül az *alapozó elméleti ismeretek* biztosítják az egyénről (személyiségről) és a társadalomról való rendszerben és folyamatban történő gondolkodás szemléletbeli és módszertani alapjait.
    - A *szakmai speciális ismeretek* felkészítik a hallgatókat a konszenzusra épülő konfliktuskezelési módok alkalmazási lehetőségeinek tudatos megválasztására, átfogó képet adnak a mediáció módszerének filozófiájáról és alkalmazási területeiről, azok jogszabályi hátteréről és sajátosságairól (gazdasági élet, munkaügy, egészségügy, családi kapcsolatok, büntetőjog, fogyasztóvédelem, stb.).
    - A *gyakorlati képzés* során a hallgatók elmélyítik ismereteiket a segítő beszélgetés, a konfliktuskezelés és a mediáció elméleteinek és módszertanának vonatkozásában, különös tekintettel a mediáció egyes alkalmazási területeinek sajátosságaira.

- **A képzés során elsajátítandó jártasságok, készségek, kompetenciák:**
  - A képzés során a hallgatók képessé válnak a makro-, mezo- és mikroszintű összefüggések beazonosítására a társadalom és az egyén viszonylatában.
  - Jártasságra tesznek szert az intrapszichés és interperszonális jelenségek törvényszerűségeinek felismerésében és azok értelmezésében a mediációs eljárás folyamatában, alkalmazni tudják a rendszerszemléletű megközelítésben használt technikákat.
  - A jártasság szintjén sajátítják el a közvetítői tevékenységről szóló jogszabály gyakorlatban történő alkalmazását.
  - Megszerzik a klímateremtés és a személyközpontú beszélgetésvezetés professzionális attitűdjét, valamint az ehhez szükséges kommunikációs kompetenciákat, melyek alkalmazásával képessé válnak ügyfelek változási (megállapodási) készségeinek befolyásolására.
  - Képessé válnak a mediációs folyamat vezetésére, a viselkedési szabályok betartatására, valamint segítő és konfrontatív készségeik mediációs folyamatba történő integrálására.
  - Képessé válnak a biztonságos légkör kialakításának, az erőegyensúly biztosításának, a negatívumok pozitívba fordításának kommunikációs technikáit alkalmazni.
  - A mediátori végzettség birtokában a hallgatók képessé válnak a különböző szakterületeken konfliktusban álló felek közötti közvetítésre, közöttük egyezség létrehozására.

- **A képzés során fejleszthető személyes adottságok, képességek:**
  - A képzés során a hallgatók személyiségbeli adottságai tovább csiszolódnak, önreflexiójuk növekszik, így képessé válnak készletrendszerük és cselekvéseik motívumrendszerének tudatosítására.
  - A mélyebb önismeret birtokában képessé válnak az emberi viselkedés differenciált észlelésére, annak reflektálására, valamint professzionális szintű befolyásolására a mediációs folyamatban.

- **A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**

A végzett hallgatók a mediációról szóló törvény (2002. évi LV. tv. A közvetítői tevékenységről) által meghatározott közvetítői tevékenység végzésére jogosultak a különböző szakterületeken (gazdasági élet, munkaügy, egészségügy, büntetőjog, családsegítés, fogyasztóvédelem, stb.) érvényben lévő előírásoknak megfelelően. Felvételüket kérhetik a közvetítői névjegyzékbe.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Társadalom- és emberismeret	18 kredit
Az alternatív vitarendezési módok rendszere és jogelméleti alapjai	9 kredit
A mediáció alkalmazásának területi és azok sajátosságai	15 kredit
Az önreflektivitás és az interperszonális készségek fejlesztése	33 kredit
Mediációs készségek fejlesztése	25 kredit
Külső terepen folytatott mediációs gyakorlat	<u>10 kredit</u>
Összesen:	110 kredit

9. A szakdolgozat kreditértéke: **10 kredit**

1. A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK ALAPJÁN KIDOLGOZOTT TANTERV

Tantárgyak	Óraszám	Kredit	Számonkérés módja	I.	II.	III.	IV.
Társadalom- és emberismeret							
Szociológia	10	3	K	10			
Személyiségelméletek	15	3	K	15			
Fejlődéslélektan*	15	3	K	15			
A személyiség és a család rendszerszemléletű megközelítése*	15	3	K		15		
Szociálpszichológia	15	3	K		15		
A lelki élet zavarai	15	3	K			15	
	85	18		40	30	15	-
Az alternatív vitarendezési módok rendszere és jogelméleti alapjai							
Konfliktuskezelés és mediáció**	10	3	K	10			
Az alternatív vitarendezési módok jogelméleti alapjai I-II.**	20	2 x 3	Gyj + K	10	10		
	30	9		20	10	-	-
A mediáció alkalmazásának területei és azok sajátosságai							
Mediáció a gazdasági életben**	15	3	K			15	
Mediáció a munka világában**	15	3	K			15	
Mediáció az egészségügyben**	15	3	K			15	
Mediáció a válás és a gyermekelhelyezés eseteiben	15	3	K				15
Mediáció a kapcsolattartás területén	15	3	K				15
Kárjótétel és mediáció a büntetőjogban	15	3	K				15
	90	18		-	-	45	45
Az önreflektivitás és az interperszonális készségek fejlesztése							
Csoportos önismeret és személyiségfejlesztés I-II-III-IV.	120	4 x 3	Ai	30	30	30	30
Segítő kapcsolat	30	8	Gyj	30			
Konfliktuskezelés	30	8	Gyj		30		
	180	28		60	60	30	30
Mediációs készségek fejlesztése							
A mediációs eljárás folyamata I-II.	40	2 x 5	Gyj		20	20	
Mediációs technikák I-II.	40	5+4	Gyj		20	20	
Tevékenységek kísérése I-II.	40	2 x 4	Gyj			20	20
	120	27		-	40	60	20
Külső terepen folytatott mediációs tevékenység							
Külső terepen folytatott mediációs gyakorlat I-II.	40	2 x 5	Gyj			20	20
Szakedolgozat		10					
Összesen:	545	120		120	140	150 + 20	95 + 20

*Szigorlat I. tantárgyai

**Szigorlat II. tantárgyai

Mintatanterv
Közvetítés (mediáció) szakirányú továbbképzési szak

Tantárgy neve	1. félév			2. félév			3. félév			4. félév		
	óra	kr	szk	óra	kr	szk	óra	kr	szk	óra	kr	szk
Szociológia	10+0	3	K									
Személyiségelméletek	15+0	3	K									
Konfliktuskezelés és mediáció	10+0	3	K									
Az alternatív vitarendezési módok jogelméleti alapjai I.	10+0	3	Gyj									
Csoportos önismeret- és személyiségfejlesztés I.	0+30	3	Ai									
Segítő kapcsolat	0+30	8	Gyj									
Fejlődéslélektan	15+0	3	K									
Összesen:	120	26										
A személyiség és a család rendszerszemléletű megközelítése				15+0	3	K						
Szociálpszichológia				15+0	3	K						
Az alternatív vitarendezési módok jogelméleti alapjai II.				10+0	3	K						
Csoportos önismeret- és személyiségfejlesztés II.				0+30	3	Ai						
Konfliktuskezelés				0+30	8	Gyj						
A mediációs eljárás folyamata I.				0+20	5	Gyj						
Mediációs technikák I.				0+20	5	Gyj						
Összesen:				140	30							
A lelki élet zavarai							15+0	3	K			
Mediáció a gazdasági életben							15+0	3	K			
Mediáció a munka világában							15+0	3	K			
Csoportos önismeret- és személyiségfejlesztés III.							0+30	3	Ai			
A mediációs eljárás folyamata II.							0+20	5	Gyj			
Mediációs technikák II.							0+20	4	Gyj			
Tevékenységek kísérése I.							0+20	4	Gyj			
Külső terepen folytatott mediációs gyakorlat I.							0+20	5	Gyj			
Mediáció az egészségügyben							15+0	3	K			
Összesen:							150+20	33				
Mediáció a válás és a gyermekelhelyezés eseteiben										15+0	3	K

Mediáció a kapcsolattartás területén									15+0	3	K
Kárjótétel és mediáció a büntetőjogban									15+0	3	K
Csoportos önismeret- és személyiségfejlesztés IV.									0+30	3	Ai
Tevékenységek kísérése II.									0+20	4	Gyj
Külső terepen folytatott mediációs gyakorlat II.									0+20	5	Gyj
Szakdolgozat megírása										10	
Összesen:									95+20	31	

2. AZ ISMERETEK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

- Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben (óra- és vizsgaterv) előírt gyakorlati jegyek megszerzéséből, vizsgák és két szigorlat letételéből, valamint a szakdolgozat elkészítéséből és a záróvizsgából tevődik össze. Az egyes tantárgyak teljesítésének feltételeit a tantárgyi tematikák tartalmazzák.

A Szigorlat I. időpontja a II. félév vizsgaidőszaka. Tartalma: a különböző személyiség- és fejlődéslélektani elméletek, valamint a család rendszerszemléletű megközelítése.

A Szigorlat II. időpontja a III. félév vizsgaidőszaka. Tartalma: a mediáció általános elmélete, jogelméleti alapjai, valamint alkalmazása a gazdasági szférában, a munka világában és az egészségügyben.

- **A szakdolgozat**
A szakdolgozat egy, a külső mediációs gyakorlat során megfigyelt eset leírását és elemzését tartalmazó munka.
- **A záróvizsga**
A záróvizsgára bocsátás feltételei:
  - a tantervben (óra- és vizsgaterv) előírt követelmények teljesítése,
  - szakdolgozat benyújtása és elfogadása.A záróvizsga részei:
  - a szakdolgozat megvédése,
  - komplex szóbeli vizsga letétele.A komplex szóbeli vizsga tartalma:
  - A mediációs eljárás folyamatának bemutatása a szakdolgozat alapján, valamint az eljárás során alkalmazott mediációs technikák használatának indikációi.
  - A mediációs eljárás alkalmazásának szakterületi specifikumai.
- A záróvizsga eredménye a szakdolgozatra és annak megvédésére adott érdemjegyek számtani középértékének egész jegyre kerekített átlaga.

A KORÁBBAN SZERZETT ISMERETEK, GYAKORLATOK BESZÁMÍTÁSI RENDJE:

Az alapképzettség változatos jellegét figyelem bevéve a tantárgyak tematikái olyan ismeretek átadását célozzák, amelyek az előtanulmányoktól függetlenül új kompetenciák kialakítását biztosítják. Ezért tantárgyak alóli felmentést - az elméleti jellegű tantárgyak esetén - csak különösen indokolt esetben adhat a tantárgy oktatója. A személyiség- és készségfejlesztő kurzusok teljesítése alól felmentést nem lehet adni, mivel azok csoportfolyamatba ágyazottsága ezt nem teszi lehetővé.